

Bình luận.

KHỦNG HOẢNG CHÍNH TRỊ VÀ TÌNH TRẠNG VÔ CHÍNH PHỦ Ở THÁI LAN SẼ ĐI VỀ ĐÂU?

Thiện Ý

Khủng hoảng chính trị ở vương quốc Thái Lan đã kéo dài khoảng hơn hai tháng nay với các cuộc biểu tình của quần chúng dưới sự lãnh đạo công khai của cựu Phó Thủ Tướng Suthep Thaugsuban và hậu thuẫn ngầm của phe đối lập thiểu số tại Quốc Hội Thái. Mục tiêu của các cuộc biểu tình rầm rộ này là nhằm lật đổ chính phủ của nữ Thủ Tướng Yingluck Shinawatra thuộc đảng Vì Nước Thái (**Puea Thai**) chiếm đa số tại Quốc Hội, bằng sức mạnh áp đảo của quần chúng, ngoài dự liệu của Hiến Pháp Thái Lan.

Hiến Pháp Thái Lan năm 1932 thiết lập chế độ Quân chủ Lập hiến, nhà vua chỉ là biểu tượng và quyền lực chính trị hoàn toàn nằm trong tay chính phủ. Theo Hiến Pháp Thái Lan dự liệu thì sự thay đổi chính phủ phải thông qua các cuộc bầu cử các đại biểu nhân dân vào Quốc Hội. Thủ lĩnh phe đa số ở Quốc Hội sẽ đứng ra thành lập Chính Phủ (*Quốc Hội chế hay Đại Nghị chế tương tự như Vương quốc Anh*).

Thế nhưng yêu sách của lãnh đạo các cuộc biểu tình Suthep Thaugsuban cho đến nay vẫn là đòi buộc nữ Thủ Tướng Yingluck Shinawatra phải từ chức và giải tán nội các, trao quyền lại cho một hội đồng nhân dân gọi là **Ủy ban cải cách dân chủ nhân dân (PDRC)** không qua bầu cử, để thực hiện việc giám sát các cải tổ nhằm giảm bớt sự áp đảo về chính trị của gia đình bà. Ông Suthep cho biết các cuộc biểu tình sẽ tiếp diễn tới khi bà Yingluck từ chức và một hội đồng không do bầu cử được thiết lập nhằm thế chỗ bà. Những cuộc biểu tình chống chính phủ kéo dài hơn hai tháng qua là nhằm xóa bỏ ảnh hưởng của bà và anh trai Thaksin Shinawatra, cựu Thủ Tướng bị quân đội lật đổ trong cuộc đảo chính năm 2006 khi Ông đang công du ở nước ngoài và sau đó bị Tòa án xử khiếm diện kết tội tham nhũng và hiện vẫn đang sống lưu vong ở nước ngoài. Những cuộc biểu tình này được phe đối lập khởi động khi Quốc Hội Thái với đa số thuộc đảng cầm quyền (*Puea Thai - Vì Nước Thái*) của nữ Thủ Tướng **Yingluck Shinawatra** đã thông qua một Đạo Luật mở đường trở về nước cho cựu Thủ Tướng Thaksin Shinawatra.

Thực ra đây không phải là lần đầu tiên mới có sự thay đổi quyền lực chính trị ngoài dự liệu của Hiến Pháp. Vì trong quá khứ quân đội từng tổ chức 18 lần đảo chính trong 81 năm tồn tại của nền dân chủ (1932-2013) của một vương quốc trong vùng Đông Nam Á, với khoảng 70 triệu dân và

nền kinh tế phát triển cao trong vùng. Tuy nhiên lần này quân đội Thái vẫn đứng trung lập, còn các lực lượng cảnh sát theo lệnh Chính phủ của Thủ Tướng Yingluck Shinawatra chỉ giữ gìn an ninh trật tự, tự chế tránh đụng độ và không sử dụng vũ lực đối với người biểu tình dù bị khiêu khích. Đồng thời Thủ Tướng Yingluck Shinawatra vẫn kiên nhẫn theo đuổi việc giải quyết cuộc khủng hoảng bằng đường lối thương lượng hòa bình để chuyển quyền theo Hiến Pháp. Chẳng hạn Bà đã giải tán Quốc Hội và ra sắc lệnh tổ chức bầu cử vào ngày 2-2-2014 tới đây. Bà Yingluck mới đây, một lần nữa khẳng định không từ chức, rằng *“Tôi đã nhún mạnh rất nhiều lần rằng tôi có nghĩa vụ phải thực thi nhiệm vụ theo trách nhiệm của mình sau khi giải tán Quốc hội. Tôi muốn khẳng định lại rằng tôi không tham quyền cố vị nhưng tôi phải giữ ổn định chính trị. Tôi chỉ đang thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền dân chủ”*

Thế nhưng người cầm đầu phe chống chính phủ thuộc đảng Dân Chủ Thái Lan vẫn cự tuyệt, từ chối thương lượng với chính phủ để có thể dời ngày bầu cử đến tháng 5-2014. Sự từ chối này có thể là vì phe đối lập e ngại rằng cuộc bầu cử này sẽ không thay đổi được gì, khi đảng Vì Nước Thái của bà Yingluck vẫn có cơ hội chiếm đa số tại Quốc Hội do vẫn được đa số cử tri, nhất là cử tri các vùng nông thôn ủng hộ do các chính sách kinh tế xã hội của đảng này có lợi cho họ và tầng lớp nhân dân nghèo nơi các thành thị (*lực lượng quần chúng Áo Đỏ*). Chính vì vậy mà Suthep Thaugsuban lãnh đạo cao trào biểu tình (*lực lượng quần chúng Áo Vàng*) đã mạnh mẽ tuyên bố từ một sân khấu lộ thiên tại quận trung tâm thương mại của Bangkok rằng sẽ **“bắt giữ”** thủ tướng và các Bộ trưởng trong nội các của bà **“từng người một”**, nếu họ không từ chức trong vòng vài ngày tới.

Để thực hiện yêu sách tối hậu này, lãnh đạo biểu tình đã phát động Chiến dịch phong tỏa thủ đô Bangkok do phong trào chống chính phủ tiến hành kể từ thứ Hai đầu tuần vừa qua (12/01/2014). Kế hoạch **“Đóng cửa Bangkok”** là một phần chiến dịch đòi chính phủ phải từ chức trước cuộc bầu cử ngày 2-2-2014. Những người biểu tình tìm cách phong tỏa các tuyến đường quan trọng và lập trại ở nhiều khu vực thuộc địa bàn thủ đô. Họ tuyên bố sẽ cắt nguồn cung điện và quyết không để cho các quan chức chính phủ làm việc. Cho đến nay, chiến dịch “đóng cửa” Bangkok của phe đối lập tại Thái Lan đã bước sang ngày thứ 5, và những vụ bạo lực xuất hiện ngày một nhiều làm người dân nước này không khỏi lo ngại rằng biểu tình kéo dài có thể dẫn đến xung đột bạo lực khiến nhiều người trở thành nạn nhân, ảnh hưởng nghiêm trọng đến đời sống xã hội và nền kinh tế quốc gia.

Thái Lan thực sự đang trong tình trạng vô chính phủ khi mà phe đối lập muốn dùng sức mạnh quần chúng đông đảo để giải tán Chính phủ hợp pháp ngoài dự liệu Hiến Pháp. Lãnh đạo phong trào biểu tình Suthep Thaugsuban đã nói với đám đông rằng "Trong hai hoặc ba ngày tới, chúng ta phải đóng cửa chính phủ"; và rằng "Nếu không được, chúng ta sẽ bắt thủ tướng và các bộ trưởng. Chúng ta sẽ bắt đầu cắt điện nước ở nhà của họ. Tôi khuyên họ hãy sơ tán con cái của mình". Trong khi quyền lực của chính phủ của Thủ Tướng **Yingluck** thì bị đám đông biểu tình coi thường...

Trong khi đó, Quân Đội Thái theo lý là dưới quyền Thủ Tướng thì bất động và trong tương lai có lẽ chỉ tự động can thiệp khi tình thế bắt buộc để giải quyết cuộc khủng hoảng chính trị đi vào bế tắc. Các lực lượng cảnh sát thuộc quyền điều động của chính phủ, nay dường như cũng không muốn thi hành lệnh của Thủ Tướng bắt giam lãnh đạo cuộc biểu tình Suthep Thaugsuban, vì cho rằng có liên quan đến hoạt động chiếm đóng các Bộ của chính phủ là phạm pháp, cũng như một cáo buộc giết người có liên quan đến cuộc trấn áp quân sự đối với người biểu tình đối lập vào năm năm 2010 khi ông này còn là Phó Thủ Tướng, khiến hàng chục người thiệt mạng.

Vậy tình trạng vô chính phủ hiện nay sẽ đưa cuộc khủng hoảng chính trị ở Thái Lan đi về đâu?

Theo nhận định tổng quát của người viết thì cuộc khủng hoảng chính trị hiện nay chỉ có thể chấm dứt trong hai chiều hướng:

Một là phương cách giải quyết cuộc khủng hoảng theo Hiến pháp của Thủ tướng Yingluck thành công khi được quân đội hậu thuẫn. Nghĩa là lệnh bắt giam những người lãnh đạo các cuộc biểu tình vì các hoạt động chống chính phủ vượt quá quyền dân chủ, vi phạm luật pháp quốc gia được thi hành hiệu quả, với sự đồng tình của quân đội, các cuộc biểu tình tự tan rã, cuộc bầu cử quốc hội mới ngày 2-2 tới đây sẽ diễn ra và kết thúc tốt đẹp, đảng nào chiếm đa số tại quốc hội sẽ thành lập chính phủ mới, sự ổn định chính trị được tái lập và vận hành bình thường trở lại theo Hiến pháp.

Hai là phương cách giải quyết cuộc khủng hoảng theo Hiến pháp của Thủ tướng Yingluck thất bại, khi không được quân đội hậu thuẫn. Trong chiều hướng này Quân Đội Thái Lan theo tiền lệ, lại một lần nữa phải can thiệp để tái ổn định tình hình. Nếu điều này xảy ra, thì trong 81 năm qua, với 18 lần làm đảo chánh, lần thứ 19 này có lẽ là lần đầu tiên Quân Đội Thái Lan phải làm một cuộc "đảo chánh bất đắc dĩ", chẳng đặng đừng phải can thiệp khi tình thế bắt buộc để chấm dứt cuộc khủng hoảng chính trị kéo dài hơn hai tháng quá đã đi vào bế tắc, hầu sớm chấm dứt tác hại nhiều mặt cho nhân dân và đất nước Thái Lan của mình./

Thiện Ý

Houston, ngày 19-1-2014